Peyātahk nesta Āyāci Pimotaniwahk oma Kānata ohci Pihcipowi Iskotewi Mihti

ĀNEKI PESIM 2015

nwmo
NUCLEAR WASTE MANAGEMENT ORGANIZATION
SOCIÉTÉ DE GESTION DES DÉCHETS NUCLÉAIRES

Peyātahk nesta Āyāci Pimotatāwin Kānata ohci kesāpatahk weskaci Pihcipowi Mihti

Kā Nepitestek i Kekwāna

1	Nistam	*4*
2	Weci ātoskemitowin ci ki pimotahk peyāhtak Pihcipowi Iskotew Mihti	*5*
3	Tān Kānata kā Itenihtāhk?	*6*
4	Kā Itenihtāhk Pimotehowin	*8*
5	Kekwān oma Pihcipowi Iskotew Mihti?	*10*
6	Tān oma isi kitenihtākwāk?	*12*
7	Eteke oma ci paspeyāhk: Kā kesāpatāhk Pihcipowi Mihti kā kanawenihtākwāk	*14*
8	Tā Miciminamāhk ekā ci Pacipanik	*19*
9	Pimotehowi Onasowewin Kitapātamāhk	*21*
10	Oma NWMO's Kā Kitapāmikocik	*24*
11	Miswe askamik e-Isāyāhk	*27*
12	Kekwāna kā Āpatāhki	*30*

Ispimihk kā wāsteki

PEYĀTAK KĀ PIMOTANIWĀHK KĀ KESI ĀPATAHK PIHCIHPOWI ISKOTEW NAWAC NISTAMI

Pimotehowin oma mawaci minwāsin Kānata ohci kā nohte totahkik ohci oma Kinwes ci ki kitenicikātek kā kesi āpatāhk pihcipowi iskotew mihti. Mena oma kici minwāsik ita kāstāyāk Kānata ewako kā kesi āpatāhk iskwāskisew āpātcihcikana ci minwāsiki, Eko ci wihci nācikātek meskanaw ohci kā isi pimotaniwik kā kesi āpatahk pihcihpowin Iskotew ita ohci kā ki kanawihnitākwāk.

PIMOTEHOWIN MENA CI KI KITAPĀCIKĀTEW E-SOHKĀHK ONASOWEWIN ETĀPIWIN

Kā animahki onasowewina kā āpatahki pāmwes kā pimocikātek Pihcipowi iskotew Iskwāskisew. Kā pimotaniwāhk oma pihcipowi iskotew Pimi ota ohci onasowācikātew Canadiān Nuclear Safety Commission (CNSC) Kā isinekātek nesta Transport Canada kā icikātek. Kā pimotanawahk kā kesi āpatahk tā nākiskāhkik poko Internātionāl Ātomic Energy Āgency's (IĀEĀ) kā itecik onasowewin Ki ci āyācipānik. Pimotehowin isihcikewina ci nākiskāmopān Otowa mena tipahāskānihk mena kihcihwāk onasowewina, nesta kā kitapācikātewa māhti kih nāhi paniki. Eko Nucleār Waste Management Organization (NWMO) kesinihkātek ki c i wāpātinoskewak onasowewā e-pimitsāhākik kākinaw onasowewinā oma ohci pimotehowin ekosi ci ki mācitawak

PIMOTEHOWIN KE ITASOWĀNIWĀHK EKOSI MĀKA ININIWAK CI ESI MINWĀPATCIHIKOCIK

Oma kesi nawasonikātek iteke ci āstek kā kesi āpatahk oma pihcihpowin, oko NWMO ta nistāwinamwāk tān kā isi pimotaniwāhk nesta meskanawa ci āpatahki oma ita kā māmitonenicihkātek tā āstāniwāhk. Kā onasowācikātek anima pimotehowin mena meskanaw tā āpatahk māka mena Ininiwak ci kākwecimihkok westawaw tā onāsowātākik mena tā itenihtāhkik oko kā wi pākāmiskākock om ākā isi pimotaniwāhk nesta kā kākwecihkemocik tān oma kā isihcikāniwāhk

EKO OMA SOHKĀN MISIWE ASKAMIK KĀ KI TOTAMIHK KĀ PIMOTANIWĀHK E-KESĀPATAHK PIHCIPOWI ISKOTEW PEYĀTĀHK PASPINIMOWINIHK

Kā pimotaniwāhk oma pihcipowi cākastew māka weskāc ki pe ispānew. Awaste 50 neyānān omitanāw pipon, ki āyawa awaste 20,000 nestanāw kihci mitahtāt omitanāw posihtāsona misiwe askamik ewako ohci pihcipowi iskotew mihti, e-āpatahki meskanawā mena pewāpisk omeskanawa āhpo nipihk. Kānata ki kicināho mena ki wāpātinoskew, ekāskihtāht mena e-pāspewākenimowinihk e-isi pimotatāht oma iskotew mecet posihtāson aspin ohci anima pipon, 1960 kā ki ihkihk. Misiwe āskāmihk mena ota kānata, mona kekwān naspāc wesākāhowewin, mena ākosowin, kā nipāhikot awenākān āhpo askiy kā nisowānāhtāhkewako ohci pihcipowi cāhkastew kā kesāpatahk kā pimotaniwāhk picipowi iskotewi mihti

1 Nistām ewako Oma

Oma masinahikans ekota masinahikātepan oma pimotehowin ewako ohci oma Kanata otenihtamiwin ta isi manacihtaht oma pihcipowi mihti osihomahkahk nimiskewiskotew.

Oma Nuclear Waste Management Organization (NWMO) kā ki onastāniwāhk ekospih 2002 pipon oko ohci Kānata pihcipo wastew nimiskew iskotew kā osihtācik e-pimitsāhākik oma *Nuclear Fuel Waste Act* (*NFWA*) kā icikātek. E-wi osihtācik mena onāstācik ci wecihācik Ininiwa Kānata kinwes eteke tā pāminākik oma Kānata kā kesi āpatahk pihcipowi iskotew e-isi minwāsik iniwāk ohci, āpācicikāna ohci, askiy ohci nesta soniyān e-kitapāmiht.

Anima *NFWĀ kā icikātek* nitwihnetāmici pihcipowi iskotew iskwāskitew kā osihtācik tā āstānit soniyān kekwā ekota tāpatsit kinwes kā pāmihtāniwāhk oma kā kesi āpatahk pihcipowi iskotew. Eteke oma onasowewin, Ontario Iskotew kosihomakāhk, Hydro-Québec, New Brunswick Iskotew Kompane, nesta Ātomic Energy Canada Limited (AECL) ki onāstawahk soniyān ohci tāpit 2002 pipon, nesta māci ānācik tāhto pipon ekota soniyānā. Ewakonik soniyānāk ci āpātsicik misiwe isi oma Kānata kā nohte totahk, eko mena tā pimotaniwāhk oma pihcipowi iskotew mihti.

Kā kesāpatahk pihcipowi iskotew Kānata nawac ekwā astew peyāhtāk acinaw ita lisins masinahikan e-itahkok pihcipowi iskotew āpātcicikān itakok. Ewakoni oho ki itakwana ota Ontario, Quebec mena New Brunswick tipāhāskānā, nesta ĀECL's iteke kā nitawikiskinātāmicik pihcipowi iskotew wāskahikāna ote Ontario nesta Manitoba

Anima NWMO otapātsowin asci tā osihtāt mena tā onāstāt pimotehowin ci āyāci, kānawapātākwan nesta posihtāniwāhk oma kesāpatahk pihcipowi iskotew mekwāc eteke kā astek ita nawac kā kitapācikātek itamihk askihk .

Cānādā's neswās tāhto kih tāhkwāki pihcipowi āpācicikānā

2 Wetātoskemitowin ci Kitnāc Peyātahk Pimotanawahk oma Kā Kesi Āpatahk (Weskaci) Pihcipowi Mihti

Kinwes kici kitapātāmāhk kā ki āpatahk pihcipowi iskotw māmāwi ewako ci wecihitowāk. Kānata kā itenitahk kinwes isi tā kitapatahk pihcipowi iskotew māka mena pimotehowinihk isi kā pimotanawahk oma pihcipowi iskotew ita mekwāc kāstek ite eteke ci mawasakwastek. Itenihtāmiwin oma tā pimotatāhk pihcipowi iskotew ininiwak mena askiy poko ci ki pāspewākenimocik kā kāpe. Oko Nuclear Waste Managementt Orgānizātion (NWMO) pimotehowi isihcikewin ekosi māka āpācicikana āpātanwa onasowewin tā tipipānik, mena ininiwak ci isi nistotakik oma kesi nitawihnihtākik, kākwecekemowinā tāpiskoc. Ketawaw peci wecihiwek.

Mona eskwa itamaskamik nawasonikātihpān, mena kici pimotaniwāhk pihcipowi iskotew tā kesipānew mitatāht pipon. Māka, āyāmowin āsāy mācipānin ci ki itenitamāhk tān oma kā wi isi pimotahk kekwān. Kā wecihikonānāw masinahikana ci ānimotamihk, Nih nohte:

- Menitinān kiskinihtāmiwin oma ohci peyātāk ci pimotahk kā ki āpatahk weakaci pihcipowi iskotew ota Kānata;
- Ci nāskwewāsihtwāyāhk kākwecekemowina e-pihtamāhk ci isi pimotayāhk pihcipowi iskotew nekānihk isi Kānata kā itenihtāhk; nesta
- ketā mena cik āyāmiyin.

Wecihwinān wāskahikanihk it ākā itasihkeyan, mawapi oko NWMO kā nākācihtācik ota NWMO itawinihk piskicikāmik, nesta poko mawapi NWMO isiwepāhikewin ci kiskinetāmān nesta ci tipācimowin.

3 Tān oma Kānata Kitenetāhk?

Kānata kihtenitahk kinwes ci pimpanik kā kesi āpatahk Pihcipowi Iskotew isinihkātew ekosi Adaptive Phased Management Pāpeyātāhk ci Totamihk(ĀPM). Ewako itenitamiwin e-ohci panik nisto pipon e-ānimocik Kānetiyānāk anima pipon 2002 nesta 2005, ewako mawaci tāpiskoc misiwe askamik kā totamihk nesta e-sohkinetāhkik Ininiwak. Kihci Okimāwin nawasonāmwak APM Kānata ohci itenitamiwin ci pimitsāhikātek oma Sākipākāwi Pesim 2007.anima Pipon

Oma Pihcipowin Wepinikān kā Pimpānetāniwāhk (NWMO) kihci eyākwenew kā nitonāhk peyātākenimowin – ci manācihāt Ininiwā nesta askiy anima ohci kā pihcipowiniwāhk cākastew kā kesāpatahk pihcipowi mihti. Kā kesāpatahk pihcipowi iskotew mihti māka ci āstāniwāhk ita ekā awenakanak e-itasihkecik Mena e-netāwikihk kekwān mosāk. Itenihtāmiwāk mekwāc ci itahkwāhk peyātākenimowin, peyakwāyāk ci āstek oma Kānata kā kesāpatahk pihcipowi cākastew itamihk etimek wāti āskihk ita e-minwāsik.

Ewako wāskahikan mena ekota wāti kitastew ekwā ita Kā nākācitaniwāhk kekwān ekota mena ci mawacihitowāk kā kiskinihtākik kekwān.

Ekosi mena tāpiskoc kā itenihtāhkwāw kānata, oko NWMO kici nitonāwewāk e-nakcihtānit awenaka ewako ohci wāskahikan. Oko NWMO ki nawasonāmwāk Āneki Pesim y 2010 kā Pipohk ci nistāwināhkik etā wātikān ci āstenikopān. Kā māmāwintohk māka kinwes poko ci kakwe kiskinihcikātek kekwāk mena ci ānimotamāhk itawinā āsci mena āpātcicikana ci āpatahki ci nānātāwi kiskinihcikātek kekwān ispis ci nawasonāmihk āskiy ekosi tesāpatahk

Ewako e-misāk okimānāhk ohci kā wi tocikātek kici soniyānekemakan ekota kihciwāk nesta tipāhāskānihk it ākā wi ihkihk. Ewako itenihtāmiwin wi Isitāniwan ci māmawatoskemitok ita āwa āsini e-minosit. Ekosi māka poko tā ispānin kisāspin nitawihnitamwāk oko Ininiwak nesta āpihtāwikosānāk ekosi itenihtāmwāk ewakoni itāwinā kichi wāk, kā wāwecihitocik

Oko NWMO wi totamwak kitināc kā pimtisāhākwāw onasowewinā ohci ci paspitacik minwāyāwin peyātākenimowin, mena paspewin oko ohci ininiwak nesta askiy.

Kā pimotaniwāhk oma kāpatahk pihcipowi iskotew mihti māka onāsowātcikātew. Pimotaniwiki oma kāpatahk mihti neswās ohci wāt ākā kāniwenitakwāhk ita esko ita kā wi astāniwāhk māka poko lisins masinahikan ci mekicik oko Canadian Nuclear Safety Commission kihtecik ci ki pimotaniwāhk ewako pihcipowi iskotew mihti nesta ci pāminikātek anima wāskahikan. Kisāspin kinohte kiskineten APM ohci mena ewako itotamowin, ota mawapi www.nwmo.cā.

Ekosi oma isi Kātimek Asini Wāti

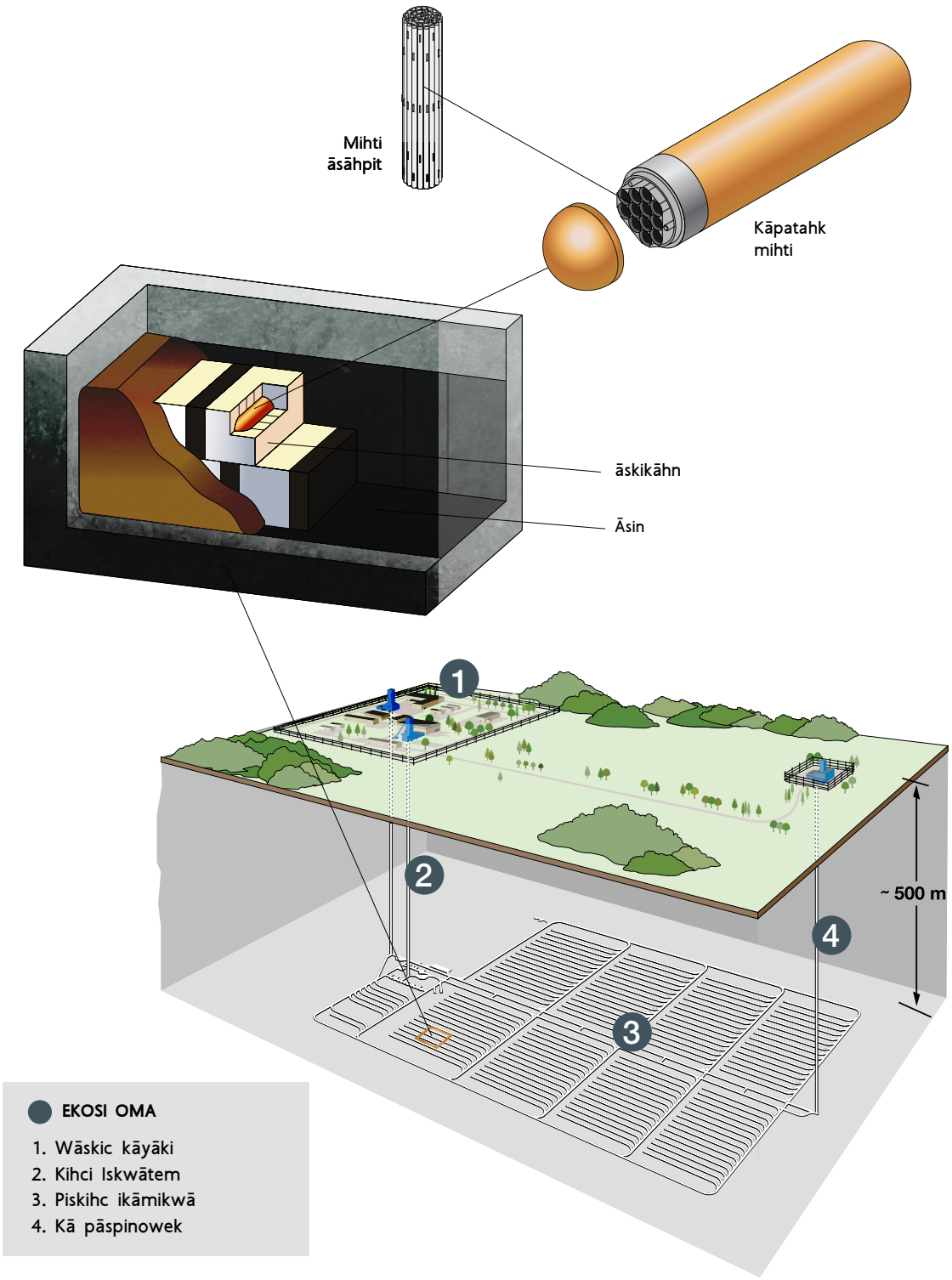

EKOSI OMA

1. Wāskic kāyāki
2. Kihci Iskwātem
3. Piskihc ikāmikwā
4. Kā pāspinowek

4 Pimotehowin Onenitamiwin

Oma Pihcipowi Wepinikān Kā Pimpānihcikek (NWMO) ci nohte wāpātinoskewāk onāsowewā nesta ininiwa oma peyātāk nesta pāspenimowin isi kā pimotaniwāhk emwāyes e-posihtāniwāhk kā ki āpatahk Pihcipowi Iskotew Mihti.

Oma kā nawasonikātek askiy āsini wāti tes āpatahk ci ki ihkihk kesāspin, ci nistāwināhkwāhk māka poko meskānāw ci ki osihtāniwāhk ci pimotaniwāhk oma kā kesāpatahk pihcipowi iskotew eteke ohci kā ki astek āssāy eteke isi oma Āsini Wāti

Kisāspin Kānata āsay kā itakwāki Pihcipowi Iskotew Āpātcicikānā ci ki pimpāniki esko ci kesāpatahki mena esko kā nānāpācicihkāteki , ekosi oho tāhto mihtā kā tipāpiteki ci positaniwik māskoc awaste isi 4.6 million tipāpicikana, eteke ota nekānihk ote āpatahkwāwi . Kānata kā itenitahkwāw oma ikosi tesi pāminikātek kākesāpatahk Pihcipowi Iskotew Mihti. Mona kekwān wānāwitimihk Kānata ohci ci āstāniwān ekota anima Peyātāk Kātocikātek Kāpāmihtāniwāk (ĀPM) āsini wāti.

Awa NWMO ki onastāw tān isi ci tocikātek e-isi māmitonihnicikātek ci minwāsik ita ci ki āstek oma āsini monāhikān. Tāpiskoc ci isi pimotaniwāhk kekwān it ākā wi āstek nesta meskanawā, pihowinā , kā kipececik otapānak. Āwa NWMO āsay wāpāhtām ewakoni wetāskiyā, ewakoni mena anihi itawinā kā ki nohte kiskinitakik kekwān ewako ohci nesta kotakiyi itawinā ekota pesoc wetāskewin. Ewako nistām ci totamihk Ci āpatahk āsay kā ihtāhkwāhk kiskinihtāmiwin it ākā otināmāhk māhti esi itahkwānā meskanawā nesta poko ci ki osihtāniwāhki kotakāyi. Mini minā wāpācikāteki nawac ci nānākātokihk kā nitawāpenikih, tān oma isi kekwān, pimotehwowin meskanaw nesta nākācihtāhk kotakāyi kekwānā.

Āniwāk 50 neyānān omitanāw pipon, ewānikohk āniwāk 20,000 nestānawaw kihci mitahtātomitanāw posihtāsona misiwe iskamik eke pimotahk, meskānāhk,iskotewi tāpān meskanāk nesta ohci cimanihk. Awa NWMO nohte āpācitaw meskanawā nesta iskotewi tāpān meskanawā eteke ohci kāstek oma mihti mekwāc ispe eteke kā wi astek anihi itāwina Peyak ewakoni isināwān ci ki āpātāki ci pimotaniwāhk esko ekota wetākiwik kā nawasonikātek.

Oma nawasonikeyāhki, awa NWMO ci nistāwinām e-minwāsik pimotehowin mena e-minwāsiki meskanawa ewakoni ohci kā nawasonikāteki wānāskewinā kāmāmitonihnicikāteki . Ci ānimowāk oko itawinihk kā itahsikecik nesta lniniwak westawāw ci ki kitapāmikocik kekwān ekota oma pimocikewin nesta nohte kākwecekemowāk .

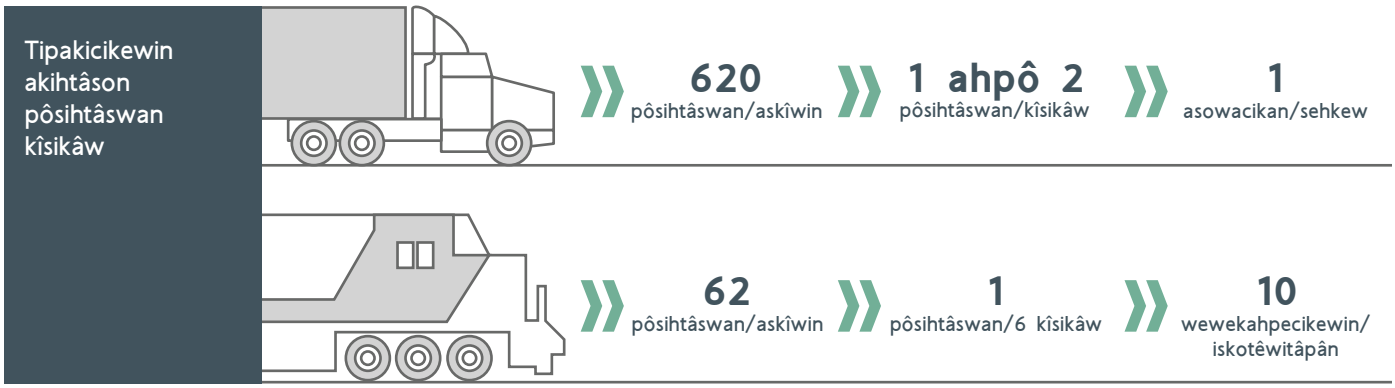

Ispih oma nahascikewin apatāhki, weskacl pihcipowi iskotew ci itotāniwan anima ekota ki ci isi astāniwahk. Anima ta ki tocikāek posihtāsowin pa petos anima ka isi pimotatāniwahk mena ewako ci ki māmitonihnicikātew ka nawasonikāteki tta kanawenitāhkwahk kitenihcikan.

Ispis nāwasonikāteki askiy, awa NWMO ci wāpātinoskew itiwa pimotehowin mena meskanaw e-pimitsāhāmok onasowewin. Awa NWMO nohte totam ci minwāsik nesta ci peyātākāhk pimotehowin mena tā ki totahk oma naspāc ispaniki. Nistam ewako ci kitenimihcik lninwāk nesta askiy, mena ci nāskwewāsihtāk kākwecekemowina. Ci wāpātinoskew oho:

e-sohkāhk e-kocihtāniwāhk emasinahikani wāhk pimotehowin

kitināc e-peyātākāk misi tāpānāk nesta iskotew tāpānāk ohci

Kā wi totamok oma ci ki onāstāniwāhk āsāy

Nāntāw ispāniki māci pāniki

Lisins ci kācitināmāhk pimotehowin ohci

Periodic reviews and audits are planned

Tā pimitsāhāmihk oma itihnitamiwān , Kānata pimitsāhām oma International Ātomic Energy Āgency's kā itasowecik, nesta wāpātāmwak pimotehowin ohci kekwān ci pimotaniwāhk pihcipowi cākastew kekwān ota Ākāmāskihk U.K., Sweden, Germany, France, nesta Misimokomanāskihk United States.

Pimitsāhāmiki oho misiwe askamik onasowewina, oko Canadian Nuclear Safety Commission (CNSC) nestaTransport Canada kici itihcik nitawenitamwāk oma NWMOci wāpātinoskenit e-nākiskāhkwāw oho eyākwāmisiwinā mena peyātāk isihcikewina onasowewina pamwāyi awa CNSCkecikāsot meko lisins masinahikan ci posihtāniwāhk om ākā ki āpatahk pihcipowi mihti eteke ita āsini wāt kā itakwāhk (wāpāhtā Section 9, *Transportation Regulation and Oversight*). Nesta mena ci ki nākiskāmān onasowewina ote kā wāpātāmān, awa NWMO ci ki mena moskināms otenihtāmiwin āyākwāmisiwin isi , mena kiskināhāmātowin nesta kā pacipanik kekwān ci kwāyācihk.

Awa NWMO nistāwināms āyākwāmisiwin nesta peyāhtāk pimocikewin mecet ite e-isāyāk, tāpiskoc om ākā miskocikātek āsāy):

Ispimihk kiskinitamiwin nest ākā kiskinwāhāmāci k kā āpātsicik nest ākā pāminācik misi tāpānā

Āyākwāisiwin, nesta ci kiskinitamihk māci kesikāki nesta meskanaw kā isāyāhki, peyātāk kipihcewin meskānāhk

Kiskināhāmāke win mena tā kācocihk nāntāw naspāci pāniki kekwān itawinihk

kā kiskinihtāmohe cik lniwāk om ākā wi isihcikānawahk nesta om ākā wi tocikātek

ĀPM isihcikewin ci kocihk nesta nāspic minwāsik

5 Kekwān oma Kesāpatahk Pihcipowi Mihti?

Kā kesāpatahk Pihcipowi mihti oma osihomakān kisāspin pihcipowi āpācihcikana ita ohci kosihtācik Nimiskiwi Iskotew. Kinwes pihcipowi kāskāpāhtew ekota ayāw, ci kitenicikātek poko nesta piskihc tāstek ekā eteke Inіniwak āyācik mena āskiwi kekwān kā nihtāwikihk nāspic. Ātā oma nohtaw e-pihcipowiniwāhk kinwes kā t ihkihk, māka keyāpic eskwāskitew ekota āyāw (kotakiyi āsci pihcipowina) keyāpic, ekosi mena ci nānāpācinitakwān nāspic. Ekosi mena, weskaci pihcipowi mihti kwāyāsk poko ci nākātenihcikātek nāspic.

Weskaci CĀNDU pihcipowi mihti monā pastew nesta poko mosākāmin māka oma e-māskawak. Ohci oma Kānata nesta Misiwe Askamik onasowewin, monā ci ki kwākotew, pāhkitew nesta pihcipowipānik.

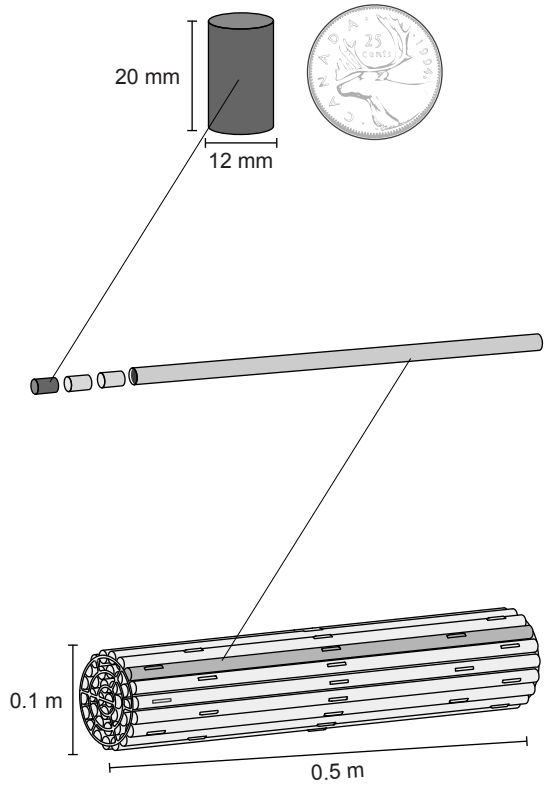

Oma pihcipowi Mihti Peyakotahk

Peyakotahk Mihti Pihcipowi Āsini ohci osihomakānā e-kesistek Iskotekānihk ekosi ci māskawak āpisk. Pewāpisk oma monā sikopānin nipihk nesta mona mescipānin kāpatahk nesta kā kisitek.

Awa Mihti Masinahanātik tāpiskoc

Peyakotahk mita astewā ota notimāpisko pewāpiskwā, masinahikanātik icikāteki. Māmāwi ākokātewā peyak sitwāpicikān.

Oma Mihti Sitwāpicikān

Eyāwis sitwāpicikān mihti mecet ekota māsināhānātikwāk nesta pewāpisk ohci osihomakānak, zircāloy icikātew. Mihti sitwāpicikana māskoc peyak mihti eksko kinosew nesta 24 kosikwām e-kosikwātit . Emwāes posihtāniwiki pihcipowi āpātcicikānihk, anima maci iskotew ekota kā ohcipānik mihtihk nohtāw māka nawac. Ekwānikohk ekā kā pihcipowik mihti ekwānikohk oma 0.05 mSv/h. Kisāspin kāpatahk pihcipowi Iskotew āpācicikānihk , peyak mihti ci ki osihtāw nimiskewi Isktew 100 mitatātomitanāw wikiwāmā kā pipohk .

For more information ābout this subject, pleāse visit the Cānādiān Nucleār Sāfety Commission website āt: www.nucleārsāfety.gc.cā/eng/resources/rādiātion/index.cfm. The purpose of this section is to provide information on the bāsics of ionizing rādiātion.

Peyātāhk Pāpamitāniwāhk kā Mikoskatinihtākwāhk Oma Miswe Kespānik Pihcipowi Iskotew Ci Wāskāpānik

Oma weskaci mihti kākātenikātek pihcipowi iskotew āpācicikānihk ohci, Mistāhi nānāsanetākwān anima cākastew. Ātā pātimā e āti nekipānik , weskaci mihti māka keyāpic ci nānāsanihtākwān mecet kihci mitatāht omitanāw pipon . Ewako pko nisihkāc ci nākātenitakwāhk.

Pihcipowi cākastew weskaci mihti kocihpānik meyawac e-ekātenikātek ekota āpācihcikānihk ohci. Awaste 99 tāhto mitatāhtomitanāw cākastewā mescipāniwā 10 mitatāht pipon.ki ci awaste mescipānew nāspic.

Cānādā māakawaniw onasowewin kā kitapatahk kesi pāminikātek pihcipowi mihti . Weskaci pihcipowi mihti onāsowācikātew peyātāhk mena kānāwenihtākwān nāspic ekā āwenākān ci cākāsokot anima sitapicikān . Ota Kānata , weskaci mihti ki peci pāminikātew meceti mitahtāht piponā pā petos isi pihcipowi wāskahikana . ota oma ita āpācicikān kāyāk, Mihti peyāhtāk tāhkastew, miciminikātew māmāwi twātāyāk. Āntā pitamā kā kānāwenitakwāhk, ewako anima kā kipāhikātekt nesta e-kipiskikātek e-āpātāki oho emākiteyāki āsini nesta pewāpisk māhkwākwā. Nāpo nipiy mena āsini kipiskākewā pihcipowi cākastew ohci .Kā pimotaniwāhk ewako anima e-sohkāhk āsowācikān ci kitinikātek pihcipowi mihti. Wepāc, ci peyātākān ita ci nāhāstāniwāhk wāti itamihk asinihk ekota e-kipasteki kekwānā kā nihtāwikihki nest ākā opikihki.

Ewakoni anihi kā kitenimikocik Ininiwak nesta askiy pihcipowi cākastew ohci māka ekā kinwes ci ki cākāsocik, wānāw ci ki ayāwak mena ci kipāhikātek. Ewakoni anihi totamiwinā māka ekosesi misiwe tā āpātānwā oma ki ci pāmināmok weskaci mihti nesta kā pimotatāniwahk.

6 Tān Oma ci isi Kānāwenitahkik?

Weskaci pihcipowi mihti kānāwenitākwān pitamā e-nipiwāhk ita nesta e-pāhkwāk asowātcikana ita pihcipowi āpācihcikana kā itakwāhki.

Oma kā kesi ekātenikātek weskaci pihcipowi mihti āpācicikānihk ohci, ekosi ekwa wepinikan itakihtew. Maci cākastew ekota āyāw ekwā poko ci kitapātcikātek. Weskaci mihti nistāmi āstāniwān asowātcikanihk ita e-nipiwāhk it ākā itakwāk anima pihcipowi āpācihcikan ekosi e-mesciāyāk kisitew mena kāpihcipowi cākāstek. Ispih neswās 7 pipon esko mitatāht 10 pipon, Ekosi ci ki astew ita anima kā nipihwāhk nesta poko petos eteke, ātastew ita e-peyātākāhk mena e-pāsteki wāskāhikana e-lisensimiki e-kitenihtākwāhk pitamā eteke kā āyāk pihcipowi āpācicikan. Tāhto Kānata kā āyāk pihcipowi āpācicikān ekota ohci Kānata Nuclear Safety Commission-lisins masinahikan e-itahkwāhk tā pāmitaniwāhk pihcipowi wepinikan wāskāhikan ci isi peyāhtāk kānawenicikātek pihcipowi mihti. Oho wāskāhikana kānawapācikātewā ekā ci mācipānik lniniwak ohci mena askihk ci peyātākāhk , nesta ki itwānik eyāwis/kākināw eskāni onasowewinā tipitotamopān ota nesta misiwe iskāmik.

Ānohc ota Kānata, itakwānā māskoc 2.5 sāpo kihci mitatāhtomotamāw weskaci pihcipowi mihti sitwāpicikana peyāhtāk e-kānāwenihtākik eteke e-nipihwāhk monāhipān nesta poko e-pāhkotek Āsini māhkāhk , nesta wāti.

weskaci pihcipowi mihti ita e-nipihwāhk – oma nipiy kipiskākomakān anihi sitapicikānā ci tāhkāki ekosi e-kitenitakwāki

Ontārio Nimiskew Iskotew weskaci pihcipowi mihti it ākā pāhkwāk astew wāskāhikan

Point Lepreāu pāhkwāw āsowācikānā

Gentilly-2 pāhkwāw āsowācikānā

7 Eteke isi Peyātākenimowin: Weskaci Mihti Kāpimotaniwāhk

Peyātāki inimowin oma isi osihtāniwān misiwe isi kā pimotatāhk pihcipowi iskotew kekwān, nistām ohci anima kā isihtāniwāhk tesināhkwāhk. Weskaci pihcipowi mihti pimotasowinā ekosi isicikātewā e-kocihtāniwāhki Ininiwak it ākā itahcik, mena māskoc ci ki ispānik naspāc. The Cānādiān Nucleār Sāfety Commission (CNSC), āpācitawāk misiwe askamik ci āpācitaniwiki, nesta pākāmiskwākwāk ci kocihtācik pimotatāwin nesta masinahikan ci osihtācik lisins, ci māsināhākwāw anihi pāpiskihc kesāpātāninki, nesta ci nānākātokecik ci nānākāhcetācik.

Mecet nawac māka itakwānā weskaci pihcipowi mihtā kā pimotaniwiki e-māsināhikāniwiki ota kānata, asici ewakonima Weskaci Mihti Pimotawin Māmaw Kekwān (UFTP) nesta Pāhkwāw Āsowācikān Pimotatāwin Māmaw Kekwān (DSC-TP), kā wāpātāmik ota neyānān osāp kweskekinikān 15. Pāmweyis ci ki āpatahk oma positasowin māmaw kekwān ota Kānata, kā isihtāniwāk poko ci māsināhikātek ota ohci CNSC onasowewin tā tipiskāhk, wenā ohci ci peyātākāhk misiwesaskamik. Ewakoni anihi āsici kocitawina ci wāpātinoskāniwāhk oma kekwān kā pimotatāhk ci ki sāposkāmik tawahokemākaki kekwān nesta poko iskotew nesta nipy.

Ispānik kisitaniwik nesta kocewin kā nākiskāmihk , awa CNSC ci mekew Masinahikan māmāwi kekwān kisihtāniwik. Ekota masinahikanihk wihcikātew tā isi osihtāniwāhk , pimpānitaniwāhk mena āpatahk oma pimotehowin māmāwi kekwān.. Wecikātekwā kekwānā anihi kā pākitinikāteki ekota māmāwi. Oma masinahikan minwāsin neyānān 5 pipon. Iskoni ekota , oma Pihcipowi Wepinikān kā Pāmihtāniwik NWMO) ci ki nitotamawak kihtwām ci menicik masinahikan mena ci kweskāstek māmāwi lisins masinahikan.

Oma NWMO nānākācitawāk posihtāsowin oma ohci weskaci mihti e-āpācihtācik oma UFTP nesta DSC-TP kā isihtāniwāhk.

Weskaci Mihti Pimotawin Māmāwi kekwān

Oma UFTP nistā anihi kekwāna: kihcināw, kipāhikān nesta kesowinikān. Anihi kihcināw nesta kipāhikān sihtawaci isihtāniwān pewāpisk ohci asci āscitak 30 nistomitanāw tipāhikānācikos e-kāspākāk. Oma kipahikan kā sakamok kihcināwihk 32 nistomitanāw nesosāp sakahikana e-āpatahki. Kesowinikan anima e-ohci osihtāniwik kā mihkosit mistik nesta pewāpisk wāskā. Ewakoni Pewāpisko kihcināw nesta kipāhikan ekosi micimiwemākanini nesta e- akwānāhmoki ekā ci pakamihtihk. Kesowinikān oma isihtāniwik ci kitenitakik kihcināw anima mena kipahikan kisāspin naspāc espāniki. Oma kā kihtwām kāpatahk ci ki pimotaw mitahtātomitanāw sānkewmitanāw nesosāp192 weskaci mihti sitwāpicikana nesta ispici kosikwān 35 nistomitanāw neyānānosāp kihci mitatāhtomitanāw oma kā posihtāniwāhk.

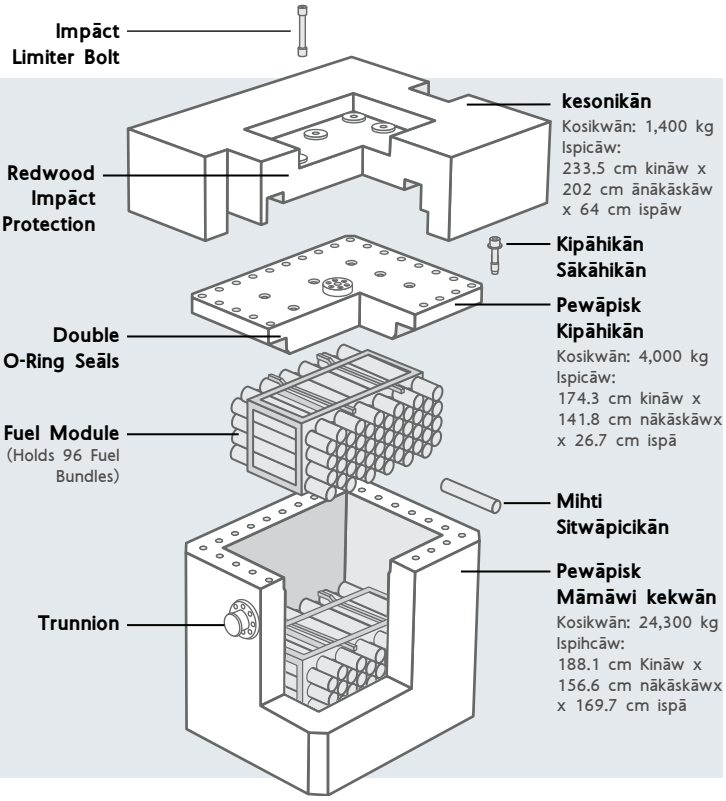

Kā Pāhkwāhk Āsowācikān Pimotatāwin Kekwān
Kosikwānt: 100,300 kg
kā ispihcāk:
367 cm kiinwāw x
337 cm ānākāskāw x
595 cm ispāw

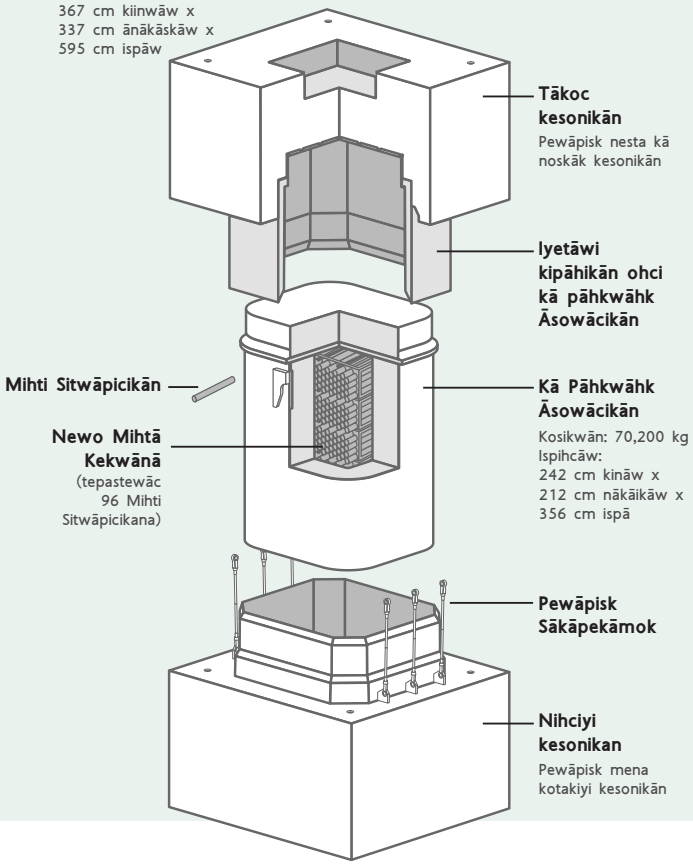

Pāhkwāk Āsowācikān Māmāwi Kekwān

Weskaci pihcipowi mihti mekwāc astew acinaw ita e-pāhkwāhk asowācikānihk (DSC) ota Ontārio Iskotew kā Osihtāniwāhk ci Wepinikātek Wāskahikana. Oma DSC-TP ewako oma DSC e-tāpsāhikātek āyetaw isi ayāki kesonikana

Oma DSC ekota āsci kihcināw mena kipāhikan āsini nesta pewāpisk e-titipekinikātek ohci e-osihomakāk. Oma DSC kihcināw nesta kipāhikan ākokātew pewāpisk ohci ispi kā sākaskinepanik pihcipowi mihti ohci. Kā kitwām kāpatahki kesonikana ohci osihomakānā pewāpisk pihcipihkwānā nesta ki sākāskinewā kotakiyi kesowinikān. Kesonikana asici micimāpitewa pewāpiskweāpiya e-āpātāki. Oma DSC kitenicikemākan, nesta anihi kesonikana esihtāniwiki ci ki kānāwenitakwāki oho asowacikana DSC kisāspin esā naspāc ispāniki. Oma DSC kā ki pimotatāw 384 weskaci mihtā sitwāpicikana mena ekwānikoh kosikwān 100 kihci mitatāht o mitanāw kā positaniwāhk.

Oma UFTP nesta DSC-TP māka isihtāniwā, kocihtāniwā nesta omasināhikemākanwā ekosi ci ki miciminamihk anihi kāsowāteki pikwespih mena naspāc ispāniki.

Oma CNSC āpācihtāwak nistwayak isi kekwān ci ki peyāhtāki mena āyāci positaniwāhk oma weskaci pihcipowi mihti.

1. Oma CNSC mekiwak masinahikan tā isitaniwāhk.
2. Oma CNSC māsinwewāk kāpācitānit māmāwi.
3. Oma CNSC mekiwak lisins ci ki pimotaniwahk kekwān.

Ewako masinahikan māmāwi kā isitaniwāhk oma ekota ohci kā ki tipitocihkātek oho kā nitawenihtākwāki,tāpiskoc ci wāpātinoskāniwāhk ci ki ayātāhk kekwān keyām esi mācipaniki ekā tā sekipānik. Oho onasowewina kisinikāteki (*Packaging ānd Transport of Nuclear Substances Regulations* nesta Internātionāl Ātomic Energy Āgency (IĀEĀ) *Regulations for the Safe Transport of Radioactive Material*) ewakoni māka māmātāwi āpācicikānihk astewā misiwe e-kiskinawapātākik mena ā āpises e-kiskinawapātākik nesta misiwetā e-kocitāniwiki ci wāpātinoskihk anima pimotehowin ci ki masinahikāniwik. Nāpo kākiskinawapātāmihk mena kā kiskinawa kā kocihk ke āpātānā ohci oma UFTP nesta DSC-TP.

Tā tipāhikātek oma pimotehowin māmāwi kā isi osihtāniwik, nistām neso kocihowinā kā ātocikāteki capasis ota ki ci totamomakānwa animisi tā ki isi nisowānācitāniwahk anima māmāwi kā āyāk, ispi mena kisitew kā āpatahk ci kocitāniwāhk.

Ci kiskinikātek

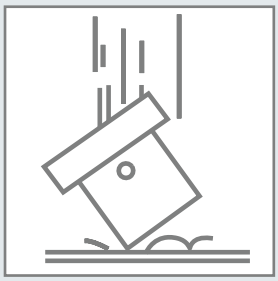

Māmāwi asowacikan kiskinikātepān sānk tipāhikānātik (30 misit) ita e-napakāk e-māskawāk pewāpisk nesta asini ci ki isi māwaci pihkotihk

kā koceyin oma tā kiskenihtākwān e-isi minwāsik oma māmāwi kekwān ispihk kā sāposkāmomakāhk anima mawaci e-sohkāhk tān kā isi kocihtāniwāhk. Posihtāsowina kā kocihtāniwāhki nawac sokanwa mena awa pewāpisk otapān kā patāhāk mitatāhtomitanāw mena nikotwāsik omitanāw e-ispitakocihk kā tawahāk kekwān kā pimtātāniwāhk . ekosi kwāyāsk ota wihcihkātew NWMO kā masināhikātek: *Why the Nine Metre Drop Test Bounds the Impācts from Most Severe Āccidents* (NWMO TR-2014-04).

Tkāpāhkitik

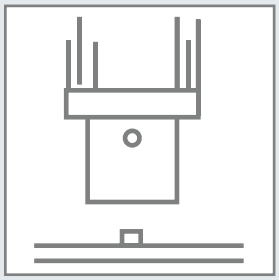

Ipih kā pākihtihk, ewako peyakwān ci pākitinikātew peyak tipāhikānāthk (40-inch) eteke isi 15-āpisci micicins (nikotwāsik micicin) e-notimāk pewāpisk 20 centimetres (eight inches) long

Māka om ākā pāhkitihk ekosi ci ki ispānik kisāspin misiwe askamikāhk . māhti tān om ākā ispānipān kā cepwāk kekwān ci tawahāmihk kisāspin ekā māhti ci pekopānik.

kakisitek

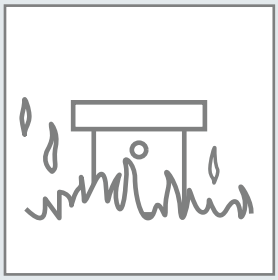

Ewako oma peyakwān kekwān kā kih pāhkitik kisitew ekwā ohci kā kocitaniwāk māhti ci keyāpic ci ki minawasik kisāspin kwākoteki iskotihk. Ewakonimā iskotew poko ci ke kisitek 800 degrees Celsius (1,475 degrees Fāhrenheit) nisto mitanāw cipāhikānis.

Ewako ohci om ākā kocitaniwik nāntāw isi oma pāsteki ekā māhti kāwe isāyāhk anima kā māmawapitek mihti kisāspin pimiyā e-nānpāciyāyāki tāwiskātomakākwāwi. Ekosi anima kā kocitaniwik kāpe poko tā pimikwākotek anima iskotew kāpihkesik. Tā ispihci kisitek 800 degrees Celsius, ewānikohk mānā kā ipihci kisitek pimi kā kwāhkotek ostāw ispāniki kā ispānik ekwātowā iskptewā pimiyā monā nistomitanāw cipāhikānis kwākotewa

Kā kosāpek

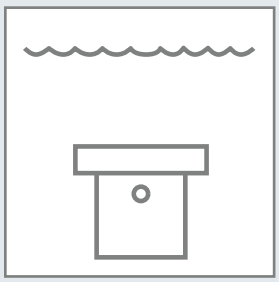

Kotakiyi ci āpātāki āpācicikānā āhpo e-kihcināw kocihtāniwāk māmāwi iskotew mihti mā mākwāhikātew māhti ci māskawak ekosi men ākā isi kosāpek nipihk 15 neyānānosāp tipāhikānātik (neyānānomitanāw misit 50 feet)) ci kokemākahk āyinānew tipāhikān māhti nā ci ocipek.. ekosi mena kocihtāniwān 200 metres (650 feet) nikotwāsikwāw mitahtātomitanāw misit) e-kocih tāniwāhk māhti ci māskawāk

Nipiy kisowāk āsokānihk, meskānāhk mena wāsāyāhk nohtāw 15 metre e-timek. Thāyānānew tipāhikān ekwānikohk e –ispānew ci kocihtāk māhti nā ekā ci meskwācipānik kekwān māmāwi ekota kā itakwāhk keyām pikwenikohk kinwes Kā kokenikātek (200 metres) māskoc māka nāmonā ekosi ci ki ispānew nawac kā timek eteke ci ispānik locātions, tāpiskoc oma wenipihkohk kā kāskātimek

Kā isi Wāpātāmāhk Mecet Pipon

Awasite oho onasowewinā, mecet pipon, kā māmāwi pihcipowi iskotw mihti kā posihtāniwāhk ohci ekosi kā nākiskātomakāki onasowewin ota ohci UFTP nesta DSC-TP ewakoni ki peci kocihtāniwā āsci.

Tāpiskoc:

- Pikic e-misiweyāk kocewin ki āpātān oko ohci Iskotewi tāpanak kā pipohk 1984 oko westawāw United Kingdom's Central Electricity Generating Board kecikāsocik nesta ki wāpātinoskewāk oma kā māmawapitek mihti e-nākiskātomakāhk lĀEĀ oko kesi nitawenihtākik ekosi māka ewako ci ki nākiskām kā sohkikocikiini oskotewi tāpāna 160 mitatāhtomitanāw mena nikotwāsik omitanāw tipahāskān peyak tipahikān .

- Oma pipon 1999, oko German Federal Institute for Materials Reseach ānd Testing kā itihcik kā kocitācik oho kekwāna kih pāhkisāmwāk pimi e-sākāskinihtāniwinik māhkāhk eteke pesoc e-itahkwahk oma pihcipowi Mihti wepinikān e-āstek. Ānā kā pākisot ke tawawew ewakoni ekosi kih kotawiwepānew itamihk āskihk ekānihkok 10 tipāhikānātik awasite isi. Monā nāntāw ki ispānin anima ekota kā ki asowātek .

Kāhkināw kocehowina, kih sāposkānomakan oma kā wāpātinoskāniwāhk keyāpic e-misiweyāk.

Keyāpic NWMO Totamiwina

Oma NWMO kecikātek ci keyāpic ci kā kocihtawak pā petos isi ci nānitawāpenikecik āpācihcikānā kesi minwāsininiki.

8 Kāskiho oma Kā Kostātikwahk

Oma Pihcipowi Wepinikān Kāskihowin Okimawak (NWMO) poko ci wāpātinoskecik oma pimotitāwin weskaci pihcipowi mihti eteke ānohc kāstek eteke isi kā wi kihtāstek itihkeskāmik ekosi ci peyāhtākāhk ekosi mena oko lniniwak nesta kekwān kā nihtāwikihk ki ci kānāwenihtākwāhk mosāk.

Pihcipowi Cākastew māka miskikātew misiwe iskāmik. lniniwak cākāsokwāk pihcipowi cākāstew naspic askamikok ohci tāhto kesikāw , mena wāskahikanihk ohci, nihnewin, mecim, kesikohk (kā pimāstāhk) nesta poko kekwān weyāwik āwenikān e-itahkwāninik.

Anima enikok pihcipowi cākastew lniew kā cākāsikot ekosi isihnikātew peyakwāw kotiāmihk. Oko Canadian Nucleaār Safety Commission (CNSC) kā kitapātākik Pihcipowi Iskotew ekwā anima *Raādiation Protection Regulaions kisinihkātek onasowewin* ewakoni ki onāstawak peyak pipon nohtāw 1 milliSievert (mSv) ewako icikātew poko ci ki tawahokocik lniniwak om ākā pimākamikisicik ita pihcipowi cākāstew e-itahkwāhk.

Ewakonima māskoc ewānikok māka kā kācitināmihk peyak pipon Peyak lninew ota Kānata (1.8 mSv peyakpipon).

Oma CNSC *Radiation Protection Regulātions* mena onaāstāwak enikok ci tawahokocik otatoskewak . Oho onasowewina peyak pipon enikohk 50 mSv peyak pipon ewako nesta ispihci 100 mSv awasite neyānān pipon.

Awa CNSC nānitawi kiskinihtām nesta mena misiwe Askamik enikohk cākastew ci ki pākitinikātek ekosi ci kitinihmecik lniniwak onasowewinihk ota Kānata. Awa CNSC mena kotakiyi onāsowewak onastāwak enikohk ci ki otināmāhk cākāstew.

Ota wāpātinoskāniwān inikohk āwenikānāk ci ki māniskākocik pihcipowi cākāstew.

Kekwān oma mSv?

Peyak milliSievert māka ewakonim peyak kihci mitahtātomitanawaw e-ispihci pesāsik ewako peyak Sievert, pyākwāw kā tawahokowin kā māniskākowin

Tipenikok	Isko kā mānikākowin
Awasite 5,000 mSv	Kā ki nipahikon peyakwāw ci nākiskāmān
1,000 mSv	Inikohk ci ki nāntāw itamācitayin (tāpiskoc:. Ci cākinikeyin nesta mācimāhcihowin) 24 tipāhikān iniko
100 mSv	Mawaci apsises ci ki omancosimeyān ekota ohci (cancer)
30–100 mSv	Pihcipowi cākāstew kā ohcipānik āpicicikāna kā āpatahk pihcipowi cākastew kā sāpwāpāmikāweyin (CĀT) (scān)
50 mSv	Peyak pipon tipenikok kā ci tawahokocik kāpātsicik
1.8 mSv	Tipenikok kā ki kācitināmān kā itahyin
1 mSv	Tipenikohk kākināw āwenikanak ci cākāsocik
0.1–0.12 mSv	Tipenikok kā sāpwāpimikāweyin
0.01 mSv	Tipenikok kā sāpwāpāteki kepita
0.01 mSv	Peyak pipon tipenikohk kā pimināyin

Source: CNSC website – Rādiātion Heālth Effects
www.nucleārsāfety.gc.cā/eng/resources/rādiātion/introduction-to-rādiātion/rādiātion-heālth-effects.cfm

Tipenikok kā pimotehot āwenikan ci ki cākāsot

Pāmiwes e-posihtāsonāniwāhk weskaci mihti e-itasowācikātek onasowewinihk ohci ewako ohci Used Fuel Transportātion Pāckāge Weskaci mihti kā pimotaniwāk (UFTP) nesta poko Dry Storāge Contāiner Transportātion Pāckāge Kā pāhkwāk ita ci Pimotaniwāhk, oko NWMO ci ki wāpātinoskewāk tipinikok om ākā cākāsokocik Ininiwak nohtāw mena anima kā pākitināmohkk onasowewinihk ohci tāpiskoc (1 mSv peyak pipon).

Ki tenitakwāhk oma tipinikohk ci ki positaniwāhk nesta kesihtāniwāk anima māmāwi UFTP, ekosi māka niniwāk kā cākāsocik eteke kā pimotaniwāk cāpāsis nāwc mena ita tā ki iskwāhk.

Kā nānākācihtāniwān ānohceke māhti esā kā tawahokocik tipinikohk eteke kā pimotatāniwāhk kāpatahk oma UFTP. Kā kih isi miskāhkwāw Ininiwak eteke anihi meskanawā nesta pesoc , Ininiwak westawaw ekota e-pimotehicik, nesta Ininiwak it ākā kipicāniwāhk /kānwepihk. Ewakonik ininiwak nihcāyi nawac kih tawahokwāk cākastew.

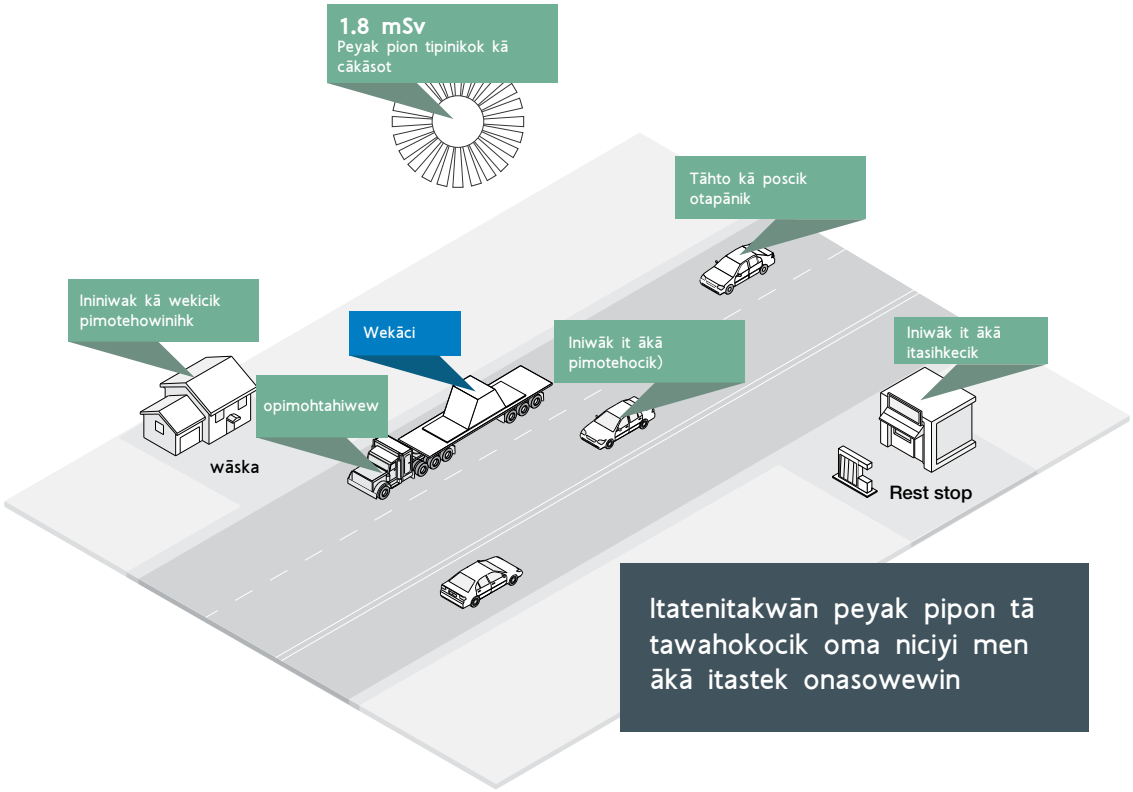

Cākastew tipinikohk kā tawahokocik kā Āpātsicik

e-nākisihtāniwāhk oma tipinikok kā tawahowek, awasite ki nitawikiskenihcikātew tānikohk kā āpātsicik kā cākāsocik oma kā posihtācik pihcipowi mihti ewako ohci UFTP kā isinihkātek.

Kā nānātāwicikātek om ākā pimotatācik ispih ohci kā sipwetātācik weskaci mihti ita pitamā kā kih itakwāhk isko it ākā wi āstek itamihk āskihk. Kā nitawi kānawapācikātek ki nokwān kā cākāsokocik kā āpātsicik ekota nawac nicāyi mena kā pakitinikātek 1 mSv peyak pipon.

9 Posihtāsowin Onasowewin mena Awasite

Ota kānata, peyātāhk, āyāci kātotatāhk oma pihcipowi cākāstew kekwān ekota ohci onāsowācikātew oko Canadian Nuclear Safety Commission isinihkāsocik(CNSC) mena Transport Canada kā itihcik.

Oki CNSC onasowātamwak kā pimotāniwāhk pihcipowi mihti ewako ohci *Packaging and Transport of Nuclear Substances Regulations* (*PTNSR*) ki cikātek.

Ewako *PTNSR* mena mihcices onasowewina tipinikok kā pimotāniwāhk posihtāson , ispih ohci kā māmawāpitek isko iteke kā tākosinomakāhk . kā onāsowātek kekwān kā sitwāpitek mena kā positāniwāhk weskaci mihti kitapācikātew ota ohci:

- kā onāstākik pimotehowi onasowewina;
- kā masinahamihk kā isi pimotehowahk;
- kā masināhamok kākināw kesinikāsocik kā pimotācik māmāwi pihcipowin;
- onāstāhk oma onasowewin kā peyātāhk kitapāmihcik opimocikewāk;
- ci mekināniwāhk lisins ci pimotāniwāhk weskaci pihcipowi mihti ispih poko kā ki onāstek kisāspin Naspāc Kekwān itihnihcikātek nesta Pimotehowin Āyāci Itihnetāmiwin kih sāpotaniwin;
- kā pākitinihcik oko simānkansak 24-7 nāspic kisāspin kekwāy naspāc ipāniw;
- kā tawa isi nitawāpenikihk kespin nāntāw kekwān naspāci ispānin;
- kānawapātāmihk oma kākināw kekwān kihcināw kā āyāci itahkwāk;
- tā tāpitaw kānawapātāmik kekwān.

Pamwāyes e-posicikātek kekwān oma weskaci pihcipowi mihti ota Kānata, oko CNSC kā nistāwināKwāki onasowewina nitawihnihtāmomakan masinahikan kā pimotaniwik oma māmāwi mena lisins ci pimotāniwahk. Oko CNSC wāpāhtāmwāk sākaskināCikewina māhti peyāhtāk mena āyāci e-itakāmihkāhk āpācihcikānihk eteke, eyāwis onasowewina e-tipitotamihk, nesta peyāhtāk kekwān e-āstek ci kitenimikocik Ininiwak nesta askihk kekwān. Ewakoni oho kekwāna kā kitapācikāteki ota:

- Ci kiskināhāmācik otapatsiwak nesta nistām kā wecihiwecik ;
- kanawenicikātek oma kekwān peyāhtāk cākāstew kā āyāhk;
- Kanawenihcikātek oma kisāspin naspāc ispāniki;
- Kanaweihcikātek oma āyāci kekwān kā kitapācikātek;
- Kanawenicikāteki masinahikana; nesta
- Ta wi pimitsāhikāteki onasowewina.

Peyak CNSC kekwān kā ākicikātek *Regulating the Packaging ānd Transport of Nuclear Substances kā itastek ota Kānata kākā misken* www.nucleārsāfety.gc.cā.

Oko CNSC āsci mekiwāk kā kākwecekemowin oma ohci pimotatāwin weskaci pihcipowi mihti ota oma kā picik māmātawapācihcikānihk

Oko *PTNSR kihtecik* ekota ohci onasowewina kā masinahikāteki misiwe askamik Internātionāl Ātomic Energy Āgency (IĀEĀ) kā itihcik . kā kih kiskiniten mena IĀEĀ ohci kekwān ota www.iāeā.org.

Transport Canada Transports Canada

Kā Pimotahk kekwān Kānata *Transportātion of Dangerous Goods Regulations onasowewin* wihcikātew nākācihtāwin , kisāspin kekwān naspāc kocewin, peyātāki kā masinahikāteki, nesta masinahikanā.

Kā pimotāniwāk Kānata wenawāw kitapāmikwāk posihtāsowin oho kekwāna pihcipowi cākāstew kāpatahk ewakoni oho:

- onāstāniwin sihtoskikātew oma peyātāhk kā pimotatācik otāpānak;
- onāstāniwa ci pimitsāhikāteki nesta ci sihkiskācik kā wāpātāmok kiskinahamākewin Nesta masinahikewin; nesta
- kā asteki oho nihtotamākewina ohci oma kisāspin Kekwān Kā Pacipanik iteni-tamiwin

Kā Pimotāniwahk Kekwān Kānata Canadian Transport Emergency Centre kihcikātek wāskāhikan (CĀNUTEC) misiwe kānāta nistāwenihtākwān e-wecihiwecik oko kāpātsicik ekota e-pamināhkwāw naspāc kekwān 24-7nāspic. Ewako wāskāhikan ekota atoskewāk oko misiwe e-isikaswecik e-nākācihtācik kekwān kā kostātikwāhk nesta poko ekwātowihkān ekwā ci ki āpātsicik kisāspin kekwān naspāc ispāniki. Kisāspin kekwān naspāc kespānik oko otatoskewāk kā nākācihtācik nistotamwāk āpācihcikana kā masinahikepaniki e-itasteki ewako mena Material Safety Data Sheets (MSDS) kecikāteki ci ki kākeskimiwecik kwāyāsk isi.

Kā Pimotaniwik Kekwān Kānata onasowewinā pimocikewin ohci kā kostātikwāk kekwān kih otinikātewā ci āpātāki tipāhāskānihk nesta tipahakānsihk e-masinahikātek.

Tipāhāskānihk okimāwin/onāsowewāk/piskihc kā okimāwicik kekwān ohci kitapāmikwāk ci sihtoskākik tipāhāskānihk onasowewina, nesta tā ohcipānicik kisāspin naspāc ispāniki kekwān.

Kā Itastek Onasowewin

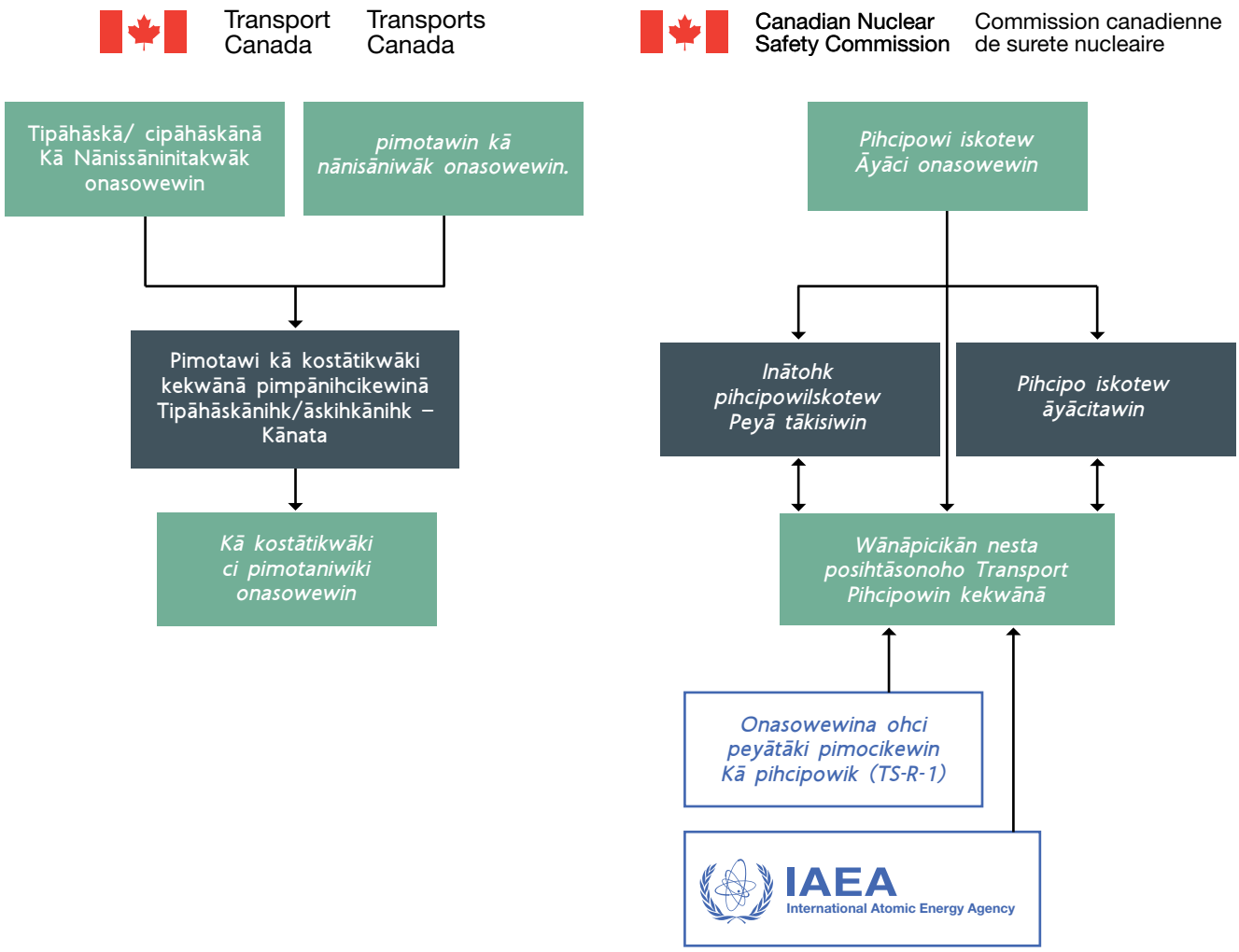

10 Oma NWMO kā Itakisot nesta kā Itotahk

Oma Pihcipowi Wepinikan kā Pamitaniwāhk Māwacihitowin (NWMO) misiwe ci nānākatāpāhtamāhk peyātāki ci pimotaniwāhk oma pihcipowi iskotew ita kā ki itahkwāhk kā kātastek isko eteke kā wi kātāniwāhk itamihkāskihk asinihk. Oma Kānata Pihcipowi Iskotew Peyātāk kā Mawacihiticik Onāsowewāk (CNSC) nesta Pimotatāwin Kānata wenawaw ci sihtoskākwāw onasowewina.

Āyāmihitowin

Oko NWMO wi pamihtawak kā peyakwāyāk wāskahikan āpihtaw kitāstek oko ohci kākināw psikihc kā kanawāpātāki kekwān ekosesi -kā pimotehocik kā āyāmihitocik. Ewako wāskahikan ekota kā ki wihci kācitinen kā wi pimotāniwik kekwān , ita kā ihtāht opāmihitapānāskwew, kā isi kesikāk, tāhto otāpānak, eteke kā pimotehocik otapānāk, mena ci ki āyāmihewāk opamihcikewā, kānāwicikewā, nesta kisāspin kekwān, onāsowewikimawaw nesta , notokolon otāpān nesta Kānata, CANUTEC (Transport Canada's Canadian Transport Emergency Centre) nesta mena CNSC.

Āyāmihitowin misiwe tāyāw it ākā pimotaniwahk oma pihcipowi iskotew ekosi ketāstek om ākā onāsowecikātek Transportation Security Plan icikātew. Ewakoni māka āsci oho mekwāyi:

- Tā peyakwāhk wāskahikan;
- kānāwecikew otapān ci pimitsahāhk oma pihcipowi iskotew;
- ita ohci kā peci sipwetātāniwahk;
- itamihk asinihk ; nesta
- ita kā ayāki oho wāskahikana kā nānkātāpācikātek oma pimotehowin Tipahāskānihk oma ita kā pimipanik.

Kisāspin naspāc ispaniki ewako wāskahikan ci kiskinihtāmohecik. Kiskinitamāwehitwāwi , kā nekānskāhk ci wihtāmāwew oho notokolon otapāna ota wāskahikanihk eteke oma kekwān kā māni pānik. Tipāhāskānihk ohco oho ekwātowihkān wāskahikan ci wihtāmawacik ekote isi kā kwāyātāpinit oho notokolon otapāna ewako meskanaw.

Āyākwāmi Kespānik

Oko NWMO ci meniwāk e-itenihtākwāw kekwān kisāspin pacipaniki oho CNSC, Pimocikewin Kānata nesta oho tipahāskānihk okimawa, ci kicināhocik kātawa e-isi kiskinihtākik nesta ci ki menācik kā āpātsinit kā nāspacipanik kekwān. Mena NWMO tā wecihiwewāk otapātsiwa kā naspāc kekwān kā osihtānit itenihtāmiwina ohci oma weskaci pihcipowi mihti, kā ātesi nitawinetākwāk.

Ewakoci oma naspāc ispaniki kitihnicikātek tā isi māmāwi āpatsicik oko mekwāyi NWMO, tipahāskānihk nesta kihciwāk notokolon otapānāk, asci onekānewāk itawinihk , nesta kihci okimāwinā. Ekota kā itastek Emergency Management Framework for Canada (2nd edition – January 2011), kā kināw okimāwak kā kākwecimihcik ci wecihiwecik oma naspāc kespānik. Tipāhāskān okimawak nesta kihciwāk ota okimawak ci wecihiwewāk naspāc ispāniki. Kicih okimāwin piskicikāmikwā ci ki kotakayi kekwān misākisiwin kākwecimikotwāwi Tipahāskāni/Ocenāsihk kā itasihkenit.

Tā wecihācik oho Tipahāskānihk, oko NWMO ci kihci onihnetamwak, ci kiskinahamākecik weskaci mihti kesāpatahk, nesta ci kā kocecik oma eteke kā pimotehohk meskanaw. Kā kākocecik kā kiskināhamākecik, ekosi mena nāhkitawāk āyāmihitowin, nesta mawaci wecihitowāk, nawac ci minwāsiki oho, naspāc ispāniki ci tocikātek. Kocewinā ekwātowekān kā ki ihkihn kihciwāk meskanāhk, nesta masināhikewi mecisowinātihkok, ekosi ci kiskihnihtākwāhk kāhkināw kekwān. Tā isi kicināhoyāhk oma kesāyāhk naspāc kespānik, oko NWMO kwāyask kā kocewāk nesta e-onihnitahkwāw nesta sohki e-kocitacik kekwān kāpatahk pāpetos e-isi kiskināhāmkecik, e-wāwecihitocik okimawak ci āyāmihitocik, nest ākā wāwecihitowi kocecik.

Ota Kānata, okimawak kā naspāc ispānik kā itahcik kā kāskihowāk oma kākināw kekwān kā kostātikwāhk ci pāmināhkik kisāspin oma naspāc ispāniki mistāhi, poko anima kekwān ohci. Kihcih Okimawakl, tipahāskān okimawak nesta itawin okimawak ki otināmwāhk oma ki ci nistotamihk eteke kā totahkwāw tesi pāmitacik naspāc kekwān kisāspin, tā tipitotahkwāw tā isi kipitināhkwāw, tā onāsowātcikecik , tā wāwenihcik, nā nāskomocik nesta kātawa mawacitācik kekwān. Āniki NWMO tā wetātoskemewāk tipahāskān mena itawin okimawak ci ki kiskinahamāmiht nesta āpācihcikana ci ki kwātasteniki nesta e-minwāsiki kesāpatahki oma ita otāpān kā pimākocik. Oko NWMO ci ki pimitsāhawak itenihtāmiwin nesta tā wāwenihcik oma kā pimotatāniwāhk weskaci pihcipowi iskotew mihti.

Kitenihcikewin esi māmitonihnetāmāhk

Oko NWMO wenawaw kitapāmikwāk ci onastācik oma itihnetāmiwin kā kitenitakik kekwān. Kā isi āpatahk ewako itenihtāmiwin kita mānācitāniwahk oma weskaci pihcipowi mihti ekā nāntaw tā isi mācipanik āta e-āyākwāmisināniwāhk oma mewāc kā pimotaniwāhk. Kekwānā naspāc ci ki ispaniki ci nākācitaniwiki anihi ohci ekota kā isiyāyāk.

Āyākwām isihcikewin ci kipihtiniwek ekā oma kākwetāsomitowin ci itahkwāhk oma sihtwāpicikān kā pimotaniwāhk, nesta māmāwi isihtwāwinā, kihcināw mena esi wāpāhcikātek kā mānācihtāniwahk oma sihtwāpicikān posihtāson, nesta tā pihtāhkwāk kā mātwitihk , kā mātwesihk,kotināhk petākosiwin, nesta āyāmihitowin, kisāspin naspāc āyispāniki. Āyākwām isihcikewin kā pimotaniwahk oma e-isihcikāteki oma weskaci pihcipowi mihti kwāyāsk ci mānācihtāniwāhk ānis ohci kākwetāsomitowin nesta tā pimitsāhikātek onasowewin tāpiskoc Section 5 ohci anima *Nuclear Security Regulations* kā itastek CNSC.

Āyākwām isihcikewin ci ki kānāwenicikātek nesta mena nānākātokāniwik nitawi kānawapācikātew oko ohci CNSC ci kicināt ekā kekwān e-itahkwahk kākwetāsomitowin

CNSC onasowewina itastewā ci peyātākāhk ekwā kitenihcikewin tā wāpācikātek oma ohci kā pimocikātek kekwān tāpiskoc weskaci pihcipowi mihti oho mena:

- positasona poko kā wecewācik kānāwihnetināKana simākansa nesta kāpih tā kitapāmihcik;
- poko āyākwāmi isihcikewin tā mekināniwāhk oma kā posihtāniwāhk weskaci pihcipowi mihti. Oma itenihtāmiwin kā wi isi āyākwāmisināniwāhk tā mekināniwik nesta tā wihcikātek tān kā wi isi positaniahik nesta
- Peyātāk kekwān tāpiskoc okānāwihnenākānāk, nesta mena kā āyāmihicik oko Notokolon otapānsāk, tā nānākācitaniwāhk kekwān pamwāyes e-posihtāniwāhk, petos ci tocikātek otamih kekwān nesta poko pekopāniki kekwān, nesta kā totamihk kā kipihcāniwiki nesta poko otamih kekwān eko mena;
- tā peyātākāhk, kākwetāsomitowin tā koscikātek kekwān tā totahkwāw oko kā kāskihocik okimāwin ātoskenākānak nesta kotakayi ekosi ci nistāwināhkwāw kā kostātikwāhki kekwāna nesta ita ci ki nawac kwāyāsk ci tocikātek, ekosi mena petos tā tocikātek, mena tā isi nistawinākik kekwān kā nānisāniwihnihtāhkwāhk; nesta
- Oko CNSC kiskinotahiwewāk kekwān tā kiskinihcikātek ci ki mānācihtāniwāhk Tā peyāhtāki pimotaniwik oma kekwān. Kākinaw kiskinātāmiwin ohci āyākwāmi ishcikewin nesta ci kwāyācāniwik oma kā posihtāsonāniwik itenihtākwān tāpiskoc kekwān ci mānāhcitāniwahk kemoc tā kiskinihcikātek nesta ekā poko ānā āwenikān ci ki kiskinihtāhk. Kiskinihtāmiwin ekwātowikān āhtiht poko Ininiwak ci kiskenihtāhkwāw tāpiskoc simākansāk nistām oko kā tākosihkwāw.

11 Misiwe Askamik Kespanihikocik

Mecet otaskānesiwinā e-ihtenitahkik nesta poko e-āti totakik oho totamiwina tā esi pāmināhkwāw oma weskaci pihcipowi mihti nesta poko kotakayi pihcipowi cākastew kekwāna. Mistahi ispanihikowin ekota kā esi peyātāhk kā pimotaniwahk kekwānekwātowihkān, āsci ota Kānata mena misiwe askamik.

Awaste 50 neyānomitanāw pipon, misiwe askamik nesta ota Kānata, mona kekwān māmātinikewin ke ihtāhkwan ākosiwin nesta ci nipināno wāhk nesta poko askiy tā mānitocikemahkāhk oma pihcipowi cākastew weskaci mihti kā posihtāniwāhk.

Okimāwinā, onasowewak nesta otatāwewāk ota Kānata mekwāyi misiwe askamik mistāhi ispanihikowin kiskihnihtāmwāk esi peyātāki, āyācih ci pimotaniwāhki oho pihcipowi cākastew kekwāna. Kānata positawāk peyak million sihtwāpikikānā tipihnikohk oho pihcipowi cākastew kekwāna tāhto pipon. Āspin ohci 1970 pipon, Kānata ki pimotaw neyānān positāsonā weskaci mihti peyak pipon iskotew wāskahikana esko Ātomic Energy of Canada Limited Nitonikew ikāmikwā kā nitonikātek nesta wāpācikātek iskotew.

Oko International Ātomic Energy Āgency ketihcik misweskāmik, okimawak piskic, nesta piskihc kā kāskihocik mecet oho otaskānesiwina, māka mena United States,Misimohkomānahk Oma United Kingdom Kihci Okimāskew Otaskiy, Ākāmāskihk, nesta Cāpānes Āskihk, kih wā wāpāhtāmwahk nesta nākātokewak oma peyātākenihmowin kekwān ewakoni ohci kā pimotaniwiki pihcipowi cākastew kekwāna.

Ota Misimokomānāhk, kekā 3,000 posihtāson tipinikohk kātawakāniwahk weskaci mihtā kih āhtinikātewā awaste 2.5 sāpo kihci mitatātomitanāw tipāhāskānā otahk 40 pipon, meskānāhk nesta otapānak ohci. Oma Kihcokimāskwew Otaskiy nesta Opistikweyāskiy pimotawak māmāw 550 posihtāson kā ispāk pihcipowi iskotew wepinikān tāhto pipon, otapānihk. Sweden kihsinihkātek askiy posihtāsowāk 40 nemtānawaw peyak pipon nipihk ohci, piskes māka Cāpānesāk 200 neswāw mitatāhtomitanawaw positāsowāk cemānihk peyak pipon.

Oko misiwe askamik pimotehowin ohci

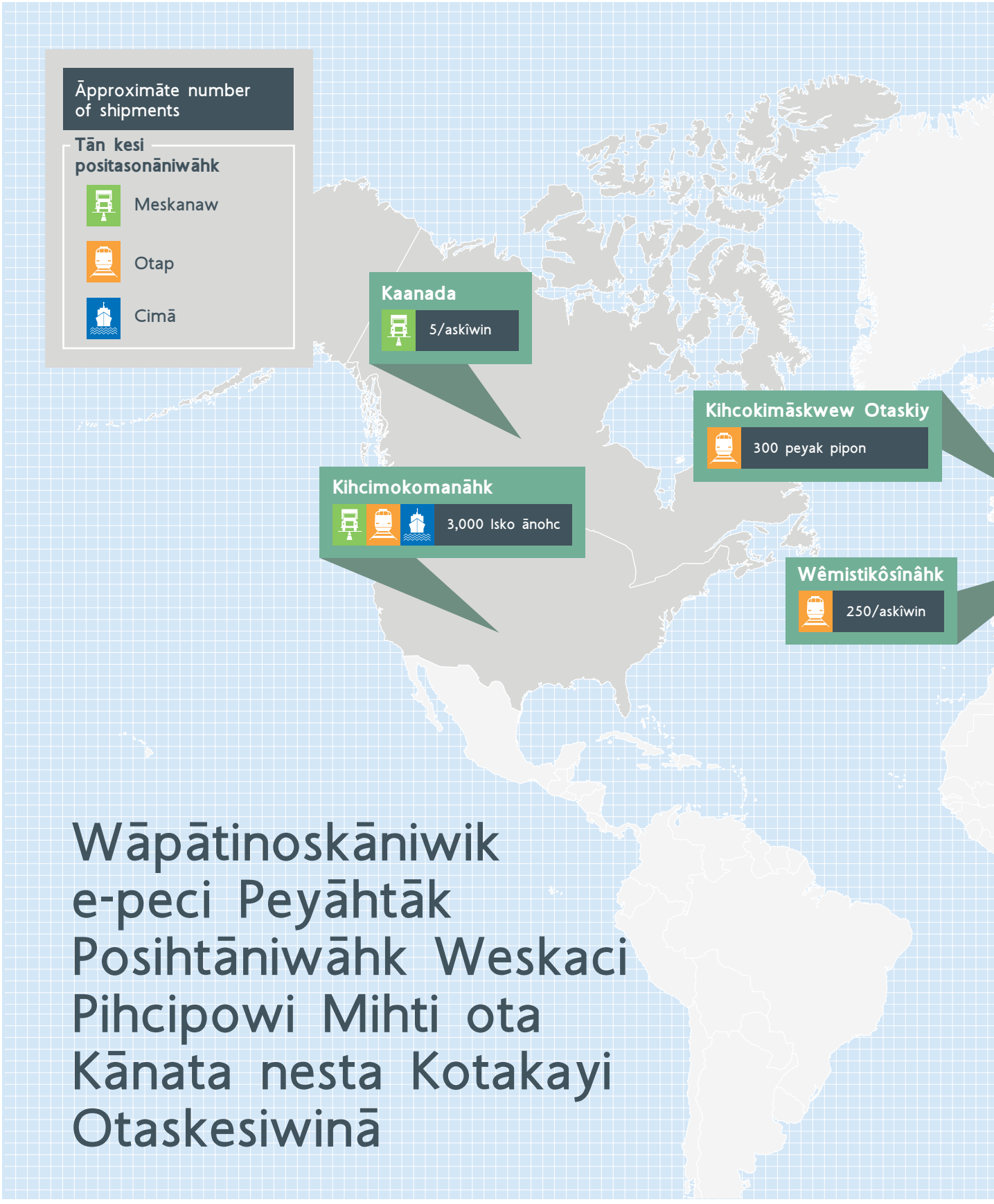

Wāpātinoskāniwik e-peci Peyāhtāk Posihtāniwāhk Weskaci Pihcipowi Mihti ota Kānata nesta Kotakayi Otaskesiwinā

Geologicāl repository
40 peyak pipon
Cārimān āskiy
40 peyak pipon
Cāpānes Āskiy
200 eskonik

12 Kā Masinahikāteki Kekwāna

Anohc ohci masinahikana, isiwepāhikewina nesta cākāstecihcikana

Pihcipowi wepinikan kā Māwacihitonāniwahk Kā Pāmināhkwāw: www.nwmo.cā

- Kā Posihtāniwahk Kānata Weskaci Pihcipowi Mihti
- konastāniwik ka isi Ispanik Adaptive Phased Management kecikātek
- peyak tākoskewin eteke KihciTipācimowina, cākāstecihcikānā, piskekinikan masinahikanā nesta awaste
- Peyātāk e-manācihtāniwāhk Weskaci Pihcipowi Mihti ota Kānata
- Tipenikohk ci māniskākowin t
- Otapātsiw ci māniskākot.
- Nisto tāhkoskewin 3, Nistām peyak 1 Nistām kocihowinā: piskic māsināhikāns 6 – Nistām kocehowin Posihtāson ohci

Kānata Pihcipowi Awakwāmsiwin Kā Itasowewininiwak: www.nucleārsāfety.gc.cā

- Pihcipowi Cākāstew Kā Māniskākek
- Onasowācikātek Sihtwāpicikān nesta Posihtāson oma ohci Pihcipowi kekwāna ota Kānata
- Ka kā kākwecekemowinā oma ohci Positāson Weskaci Pihcipowi Mihti
- Kiskinohtahiwe Masinahikans oma ohci Āyāci Positāson Itenihtāmiwin ota ketakihtek I,(peyak) II (neso) nesta poko III (nisto) Pihcipowi Iskotew Kekwāna (G-208)

Posihtāson Kānata: www.tc.gc.cā

- Kisāspin Naspāc Kekwān Kwāyācewin

Misiwe iAskamik Pihcipowi Iskotew Wāskahikan: www.iaea.org

- Kā Pimotāniwāhk oma pihcipowi Cākastew ohci Kekwāna

Misiwe Askamik Pihcipowi Iskotew kā Positāniwāhk Okimāwikamik: www.wnti.co.uk

Kisāspin Kotakiyi Kekwān, kācitinik:

Nuclear Waste Management Organization (NWMO)

22 St. Clair Avenue East, Sixth Floor
Toronto, Ontario M4T 2S3 Canada
Tel: 416.934.9814
Email: contactus@nwmo.ca
Website: www.nwmo.ca

NUCLEAR WASTE MANAGEMENT ORGANIZATION

SOCIÉTÉ DE GESTION DES DÉCHETS NUCLÉAIRES